

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:

Návrh opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/3/xx.2022-x, trhu č. 3 – velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám

Čj.: ČTÚ-9 996/2022-611

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

Obchodní firma / název / jméno a příjmení: Český telekomunikační klastr z.s.

IČO (bylo-li přiděleno): 22857818

Kontaktní osoba (vč. telefonního čísla a adresy elektronické pošty):

Mgr. Martin Tuzar, předseda představenstva, +420 736 629 241,
sekretariat@telekomunikacniklastr.cz

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:

Český telekomunikační úřad bude považovat zde poskytnuté informace za důvěrné, pouze pokud je dotčený subjekt označí jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství.

Český telekomunikační úřad si vyhrazuje právo použít poskytnuté údaje, s výjimkou údajů označených jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství, a tyto údaje též uveřejnit podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě.

Pokud dotčený subjekt označí připomínku, popřípadě její část, za důvěrnou nebo jako obchodní tajemství, pak taková připomínka nebude uveřejněna na diskusním místě. Obdobně se postupuje i v případě stanovisek a názorů.

Připomínky, které nebudou uveřejněny na diskusním místě, se podle čl. 9 odst. 3 Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě nevypořádávají.

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ:

1. Připomínka k celému textu návrhu

Návrh změny:

Navrhujeme zachování všech klíčových aspektů výrokové části navrhovaného opatření, zejména pak vymezení relevantního trhu, stanovení podniků s významnou tržní silou a uložení dočasných povinností těmto podnikům tak, jak je uvedeno v článku 3 textu návrhu.

Odůvodnění:

Český telekomunikační klastr jako zástupce malých a středních poskytovatelů služeb elektronických komunikací na území České republiky podporuje regulaci relevantního trhu, určení podniků s významnou tržní silou a uložení dočasných povinností těmto podnikům tak, jak je v předkládaném materiálu navrhováno.

Někteří členové naší asociace podnikají v postavení MVNO na trhu elektronických komunikací, jiní o takové působení mají zájem. Toto působení je nicméně nyní v důsledku aktivit jednoho z mobilních síťových operátorů, společnosti T-Mobile Czech Republic a.s. v případě některých našich členů akutně ohroženo. Jak uvádí i předkladatel v posuzovaném návrhu, společnost T-Mobile v roce 2021 bez předchozího projednání nečekaně ukončila smlouvy o poskytování velkoobchodních mobilních služeb asi dvanácti virtuálním mobilním operátorům. Do dnešního dne však s řadou z nich nové smlouvy nesjednala a neuzavřela. Někteří naši členové se tak dostali do krizové situace, kdy s MNO nemají žádný smluvní vztah a žádnou garanci zachování velkoobchodní spolupráce. Služby svým koncovým zákazníkům poskytují na základě faktického statu quo, kdy sice od MNO dostávají nadále velkoobchodní služby, nemají však prakticky žádnou záruku, že tento stav nebude náhle ukončen, čímž by tito operátoři ztratili ze dne na den možnost poskytovat mobilní služby koncovým zákazníkům včetně spotřebitelů. Máme zprávy, že někteří naši členové byli z důvodu právní nejistoty nuceni zcela zastavit akvizici nových klientů mobilních služeb. Díky kontaktům v rámci relevantního trhu máme informace o tom, že stejné postavení již nastalo nebo v nejbližších dnech hrozí i pro další virtuální mobilní operátory, kdy mnoha z nich stávající smlouvy (s prodlouženou výpovědní dobou od roku 2021) skončí ke dni 15. 3. 2022 aniž by byly sjednány smlouvy nové. Naléhavý stav, kdy se v právní nejistotě ocitají nebo v krátké době ocitnou mnozí virtuální mobilní operátoři podle našeho názoru jednoznačně zdůvodňuje předkládanou regulaci a činí ji nezbytnou pro prevenci šokových poruch na mobilním telekomunikačním trhu v nejbližší době.

Vedle výše uvedeného dlouhodobě platí, že naši členové, kteří jsou mobilními virtuálními operátory, nebo do tohoto postavení mají zájem expandovat, narážejí na obtížně řešitelné překážky vstupu na mobilní trh a setrvání na něm. Zásadní a klíčovou bariérou jsou neúměrně vysoké ceny velkoobchodních mobilních služeb napříč celým trhem. Dle závěrů našich členů, mobilní síťoví operátoři svou velkoobchodní cenovou politikou vylučují replikaci maloobchodních nabídek MNO a nepříznivými smluvními podmínkami dále snižují konkurenceschopnost našich členů jako potenciálních mobilních virtuálních operátorů.

Na dotčeném trhu velkoobchodních mobilních služeb sledujeme razantně se zhoršující podmínky v důsledku nových agresivních praktik síťových operátorů, mezi které patří i výše odkazované překvapivé a předem neprojednané plošné vypovězení smluv v době a způsobem, který znemožňoval plnohodnotné sjednání smluv nových. Tři velcí operátoři působící na nabídkové straně předmětného velkoobchodního trhu neprojevují shodně zájem o akvizici zákazníků pro velkoobchodní mobilní služby a předem tak vylučují jakékoliv případné výhody, které by mohla na velkoobchodním trhu přinášet hospodářská soutěž.

Za daných podmínek jsou naši členové z mobilního trhu zpravidla vytlačováni nebo vytlačeni. Jakkoliv naši členové mají zájem působit na mobilním trhu v pozici MVNO, pro většinu z nich je vstup na tento trh bez silného regulatorního zásahu ekonomicky neuskutečnitelný.

Potřebu předkládané regulace tak považujeme za nevyvratitelnou a v současné době velice naléhavou.

2. Přípomínka k řádkům 298 až 307 návrhu

Návrh změny:

Navrhujeme ke stávajícím regulovaným balíčkovým „RB1“ a „RB2“ doplnit další varianty tak, aby byla k dispozici ještě jedna varianta úspornější než balíček RB1 a jedna varianta s většími objemy jednotek než RB2. Žádáme také zavedení regulovaných jednotkově účtovaných mobilních velkoobchodních služeb.

Navrhovanou změnu je třeba promítnout i do jiných dotčených částí návrhu.

Odůvodnění:

V návrhu popsané regulované balíčky RB1 a RB2 jsou dle našich poznatků nastaveny správně a již tak jak jsou mají klíčový potenciál pro nápravu současné neuspokojivé situace na relevantním trhu, z podstaty věci však na straně MVNO neumožňují velkou flexibilitu tvorby nabídek. Mobilní virtuální operátoři se již nyní potýkají s maloobchodními nabídkami síťových operátorů, které je obtížné a často dokonce nemožné replikovat, na základě dostupných velkoobchodních produktů. Problém přitom nespočívá výlučně v ceně ale také v převaze síťových operátorů v otázkách flexibility zacílení nabídek dle různých potřeb zákazníků a v možnosti rychle reagovat na aktuální trendy prostřednictvím propagačních nabídek a nových produktů. V tomto směru velice vítáme navrhované zavedení regulovaných balíčků RB1 a RB2, další podstatný přínos bychom však viděli i v zavedení balíčku „vyššího“ cílicího na náročnějšího zákazníka, a balíčku „nižšího“, který by dále napomohl vytvářet nabídky oslovující především cenou. Ideální variantou by pak byla sektorem dlouhodobě požadovaná a v nedávné minulosti ještě běžně dostupná možnost velkoobchodních mobilních produktů prodávaných po jednotkách (minuta, zpráva, kilobyte). Takové nástroje by mobilním virtuálním operátorům umožnily vytvářet unikátní diverzifikované nabídky, které by mohly podpořit hospodářskou soutěž v mnoha různých ekonomických nikách.

II. STANOVISKA A NÁZORY K NÁVRHU OPATŘENÍ:

1. Stanovisko k celému textu návrhu

Jak je uvedeno již výše v naší připomínce č. 1 k předkládanému návrhu, dočasnou regulaci relevantního trhu i navazující opatření v plném rozsahu podporujeme. Navrhovaná opatření jsou aktuálně nezbytná nejen pro jednotlivé poskytovatele služeb elektronických komunikací, kteří v pozici MVNO čelí právnímu vakuu vyvolanému jednáním některých MNO, ale i pro spotřebitele, kterým by dle některých scénářů mohlo hrozit i neočekávané omezení jejich služeb a v každém případě stagnace a regrese konkurence na trhu mobilních služeb se všemi nevýhodami z toho plynoucími. Navrhovaná regulace může spotřebitelům naopak přinést větší jistotu kontinuity služeb a výhody skutečně fungující hospodářské soutěže, zejména v podobě kvalitnějších služeb a výhodnějších cen, na rozdíl od cen nynějších, které jsou jedny z nejvyšších v Evropě.

Současný stav na relevantním trhu je akutně nevyhovující, neboť mnozí mobilní virtuální operátoři nemohou z důvodu nejistoty ve věci smluvních vztahů rozvíjet své podnikání a kvůli výši cen velkoobchodních služeb nemohou budovat prorůstový obchodní model poskytování mobilních služeb spotřebitelům. Navrhovaný regulační zásah může vést k výrazně většímu rozšíření mobilních virtuálních operátorů a jejich zákazníků v důsledku synergických efektů s poskytováním služeb přístupu k internetu v pevném místě a televizních služeb v rámci balíčků tzv. triple play.

2. Stanovisko k řádkům 696 až 698

Jak vyplývá z uvedených parametrů, průzkum trhu nedostatečně zohledňuje vliv neveřejných (neceníkových) nabídek na schopnost MNO získávat a udržet zákazníky. Tyto neceníkové nabídky mohou prohlubovat již tak markantní nereplikovatelnost maloobchodních nabídek mobilních síťových operátorů za využití jejich velkoobchodních cen. Neceníkové ceny mimo výše uvedeného také prohlubují rozdíly ve flexibilitě a schopnosti konkrétního zacílení maloobchodních produktů mezi MNO a MVNO. V důsledku těchto neceníkových cen může být skutečná situace na trhu výrazně horší, než vyplývá z provedeného průzkumu.

3. Stanovisko k řádkům 321 až 326, 791 až 795, 1495 až 1497

Potvrzujeme skutečnost, která vyplývá i ze závěrů předkládané analýzy na uvedených řádcích, že zcela klíčovým aspektem z pohledu vstupu na trh mobilních služeb a fungování v pozici MVNO je zajištění konkurenceschopných mobilních datových služeb pro zákazníky.

Značná část zákazníků využívá sociální sítě a aplikace umožňující přímou hlasovou nebo textovou komunikaci. Tyto, z povahy věci datové služby, mají do budoucna potenciál nahradit velkou část dnešního hlasového a SMS provozu v síti. I v důsledku pandemie COVID -19 se mnoho lidských činností přesouvá do on-line světa, ať se již jedná o přístup ke službám státu, pracovní schůzky pořádané formou teleprezence či různorodé volnočasové aplikace. Pro mnoho spotřebitelů je přitom využívání těchto

možností nejvhodnější prostřednictvím mobilního zařízení, které jim umožňuje být neustále v pohybu a připojovat se bez obtíží z různých míst. Z tohoto důvodu se v posledních letech mobilní datové služby přesunuly z pozice bonusu či nadstavby nad hlasové a textové služby („want market“) do polohy primární služby, která je pro zákazníka nezastupitelná a hraje přední roli v jeho rozhodování o využití toho či onoho tarifu („need market“). Ze všech těchto důvodů je přístup MVNOs k cenově spravedlivým velkoobchodním mobilním datovým službám klíčovým faktorem pro jejich vstup a další fungování na maloobchodním trhu mobilních služeb elektronických komunikací.

Datum: 7. března 2022

Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby: Mgr. Martin Tuzar, předseda představenstva

Podpis oprávněné osoby*):

Český telekomunikační klastr o.s.
28. října 1168/102
702 00 Ostrava-Moravská Ostrava
IČ: 228 57 818 -1-

*) V případě zaslání tohoto formuláře elektronickou poštou nutno opatřit příslušnou datovou zprávu uznávaným elektronickým podpisem.